

Finansklagenemnda Skade

Uttalelse FinKN-2012-195

15.5.2012

Gjensidige Forsikring

Næring

ATV - plutselig, tilfeldig ytre påvirkning eller slitasjeskade oppstått over tid? - skjult handlingsklausul? - fal. §§ 4-9 og 4-14.

ATV benyttet til materialtransport i forbindelse med hyttebygging. Sikrede meldte inn skade på aksel og hjuloppheng samt karosseri (hjulbuer) under næringsforsikringen. Ifølge sikrede oppsto skadene i forbindelse med frakt av sementsekker og kjøring i terreng. Selskapet dekket skaden på aksel og hjuloppheng som dekningsmessige under forsikringen, men avviste å dekke karosseriskaden da denne etter selskapets oppfatning ikke har oppstått som følge av "plutselig, tilfeldig, ytre påvirkning". Saken reiser spørsmål om selskapet i realiteten avslår som følge av sikredes handlinger i form av feil bruk, og om selskapet således måtte avslått/avkortet etter fal. § 4-9. I så fall reises det spørsmål om selskapet har oversittet fristen etter fal. § 4-14 og mistet retten til å påberope seg fal. § 4-9.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: Kr 155.156.

Finansklagenemnda Skade bemerkter:

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skade på ATV.

Forsikringen omfatter bl.a. skade som følge av "annen tilfeldig, plutselig, ytre påvirkning".

I forbindelse med en skade på hjulopphenget på sikredes ATV ble det oppdaget skade på karosseriet.

Ifølge selskapets takstmann er årsaken til karosseriskadene slitasje pga feilbelastning. Dette har medført at skade ble utviklet over tid. Konklusjonen bekreftes av forhandler/verksted. Sikrede mener karosseriskaden oppsto plutselig samtidig med skaden på hjulopphenget. Føreren av ATVen har forklart at det ene hjulet på ATVen ble skadet under kjøring i terrenget slik at ATVen sank ned på den ene siden. Dette ble ikke oppdaget med en gang, og kjøringen fortsatte. Beltet ble da tatt opp i skroget og gnaget hull på dette. Videre ble det opplyst at han fraktet en sementsekk på 500 kg, og at det var laget en platting over sittebenkene hvor sementen ble plassert. Han antok at hjulet antakelig løsnet etter å ha kjørt inn i en dump eller liknende. Han stoppet da han etter en stund oppdaget at hjulet var ødelagt og at beltene hadde laget hull på kassen. Denne fremstillingen er ikke ytterligere bekreftet gjennom en sakkyndig vurdering av skaden. Selskapets takstmannen viser til bilder av hjulskaden som illustrerer at skaden var stor, og mener det er lite sannsynlig at føreren ikke skulle ha merket hjulskaden med en gang dersom den oppsto plutselig. Takstmannen opprettholdt konklusjonen om slitasje.

Med utgangspunkt i den fremlagte dokumentasjon kan nemnda ikke se at sikrede har sannsynliggjort at karosseriskaden inntraff plutselig, jf. for så vidt FKN-2009-324 og FSN 6863.

Konklusjon: Selskapet gis medhold.

Uttalelsen er enstemmig.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Kjetil Norseth, Elisabeth Okkenhaug, Halvor E. Sigurdson og Hege Stokmo.

Sekretariatets redegjørelse i FinKN sak 20101885 – CST(GHA) av 26.03.2012

Saken gjelder forståelsen av Gjensidiges vilkår for næringslivsforsikring ATV kasko MOT1023 pkt. 4:

Hvilke skader som erstattes:

Selskapet dekker:

... skade oppstått ved sammenstøt, utforkjøring, velting eller annen tilfeldig, plutselig, ytre påvirkning.

Den 21.7.09 ble den aktuelle ATV benyttet til materialtransport i forbindelse med hyttebygging. Kjøringen foregikk i terreng. I skadeskjemaet opplyste sikrede følgende om hvordan skadene hadde oppstått:

Beltebilen ble lånt til G. ... Bilen har, etter vår mening, vært feil lastet, slik at deler av karosseri er deformert og hull slitt etter at beltene har tatt imot. Bilen er ikke lenger et amfibie-kjøretøy grunnet store hull i skrog/karosseri. H. forhjulsaksling ødelagt, da hjul har brukket av, sannsynligvis som følge av feillastingen.

Selskapet antok at skadene på hjulopphenget hadde oppstått som følge av en plutselig, tilfeldig ytre årsak, og anså disse som dekningsmessige. Selskapet erstattet således skadene på hjulopphenget. På bakgrunn av opplysningene i skademeldingen og tilbakemelding fra takstmann konkluderte selskapet med at skadene på karosseriet hadde oppstått som følge av feil belastning/bruk. Etter selskapets syn dreide det seg om slitasjeskader som hadde oppstått over tid. Selskapet avslo derfor erstatningskravet for karosseriskadene under henvisning til at skadene ikke hadde oppstått som følge av en plutselig, tilfeldig, ytre påvirkning.

Fra sikredes side ble det avvist at det dreide seg om to forskjellige skader under henvisning til skademeldingen hvor begge skadene fremgikk. Det ble også avvist at kjøretøyet hadde vært feilbelastet. Til selskapet ble det opplyst at det ble kjørt 500 kg sandsekker og at ATVen hadde en nyttelast på 522 kg.

Selskapet kontaktet takstmannen på nytt som tok kontakt med forhandler/verksted. Takstmannen opplyste deretter følgende til selskapet:

... (forhandler/verksted) ... kunne fortelle meg at navskaden på høyre side foran var av en slik art, at maskinen vanskelig lot seg kjøre. Derfor har nok slitasjeskaden på hjulbuene bak oppstått før skade foran ... Videre forklarte han at skaden framme ikke påvirket avstanden mellom belter og hjulkasse, i den grad at beltene skulle komme opp i hjulkassene. Han vedholder at maskinen har vært feillastet og at hjulkassene derfor har blitt trykket ned på beltene og at det har foregått over en lang strekning ...

Konklusjon: Slitasjeskadene på hjulkassene har ikke noe med nav/felgskaden på høyre side foran å gjøre.

På bakgrunn av takstmannens uttalelse fastholdt selskapet sitt avslag når det gjaldt karosseriskadene.

Sikrede kontaktet deretter advokat som tok saken opp med selskapet. Advokaten hadde kontaktet fører av ATVen som hadde opplyst at det ene hjulet på ATVen hadde blitt skadet under kjøring i terrenget slik at ATVen sank ned på den ene siden. Dette skal ikke ha blitt oppdaget med en gang, og kjøringen skal ha fortsatt. Beltet skal således ha tatt opp i skroget og gnaget hull på og påført de aktuelle skadene på skroget. Videre ble det opplyst at han fraktet en sementsekk på 500 kg, og at det var laget en platting over sittebenkene hvor sementen ble plassert. Han antok at hjulet antakelig løsnet etter å ha kjørt inn i en dump eller liknende. Etter en stund oppdaget han at hjulet var ødelagt og at beltene hadde laget hull på kassen. Da stoppet han kjøringen. Etter advokatens oppfatning dreide det seg om en og samme skade. Advokaten viste til tidligere nemndsuttalelse AKN 1461, men avviste at det i det foreliggende tilfelle kunne være aktuelt med avkortning ettersom selskapet

ikke hadde påberopt grov uaktsomhet etter fal. §§ 4-9, jf. 4-14. Advokaten ba på dette grunnlag selskapet om "å erkjenne ansvar i saken.

Selskapet videresendte førerens forklaring til takstmannen. Under henvisning til bilder av hjulskaden ga takstmannen uttrykk for at det virket rart at fører ikke merket hjulskaden med en gang ettersom skaden var stor. Når det gjaldt skadene på hjulbuene, var takstmannen fortsatt av den oppfatning at de skyldtes feillasting, og skrev følgende:

...All vekt er lagt oppe på karmene og ikke nede i brønnen som foreskrevet. Karmene som er direkte kontakt med hjulbuene, presses ned på beltene. Denne slitasjen er lik på begge sider og ikke påvirket av en eventuell skjevhet, på grunn av bøydd høyre foraksel. Ikke dekningsmessig skade ...

Selskapet opprettholdt deretter sitt standpunkt om at det dreide seg om to forskjellige skader, og at skadene på hjulbuene ikke var dekningsmessige.

Advokaten klaget deretter saken inn for FinKN. Sekretariatet tok saken opp med selskapet. Under henvisning til at selskapet hevdet at skaden var fremkalt av sikrede selv ved feillasting/feil bruk, antok sekretariatet at avslaget skulle vært begrunnet med fal. § 4-9. Sekretariatet stilte derfor spørsmål ved om selskapet hadde overholdt § 4-14 og gitt beskjed "uten ugrunnet opphold". Etter sekretariatets syn hadde selskapet ikke gitt varsel i tråd med § 4-14, og i lys av FSN 1684, FSN 2694, FSN 3760 og FSN7218 antok sekretariatet at selskapet hadde mistet retten til å påberope seg at sikrede hadde påført skadene på ATVen ved feillasting.

Selskapet avviste at det var relevant med en avkortningsvurdering grunnet førers eventuelle grove uaktsomhet i dette tilfellet, da spørsmålet etter selskapets syn var om skadene var dekningsmessige eller ikke. Samtidig oversendte selskapet bilder av skadene.

Sikredes advokat meddelte deretter at det nå hadde oppstått ny skade ved bruk av ATVen som ble antatt å ha sammenheng med den opprinnelige skaden. Advokaten oversendte en konsulentrapport hvor det fremgikk følgende vurdering av årsaken til brudd i aksel til fremre løpehjul på venstre:

... Det er tydelig ut fra bruddflate at der har vært en gammel skade/sprekk i akselen. Denne sprekken har oppstått på et langt tidligere tidspunkt, kan heller ikke se vridningskader i bruddflaten.

... Høyst sannsynlig så har skaden/sprekkdannelse i aksel oppstått i forbindelse med tidligere skade, da aksel til H.hjul knakk og skjevheter i rammekonstruksjonen oppsto.

Konklusjon:

Dette er etter min vurdering er skaden som ikke skyldes feil ved bilen, men en skade som har oppstått i forbindelse med tidligere skade, der aksel på H. side røyk, samt skjevheter i rammekonstruksjonen ...

Selskapet kommenterte at den nye skaden kunne ha sammenheng med den tidligere akselskaden som selskapet hadde dekket, men at denne skaden ikke var til behandling hos FinKN. Sekretariatet ba deretter sikredes advokat om en avklaring av rapportens relevans for saken. Advokaten bekreftet at de nye skadene ifølge rapporten hadde sammenheng med at ATVen kjørte inn i en dump eller liknende. Videre tilføyde advokaten at karosseriskadene uansett måtte være dekningsmessige, da sementsekken måtte anses som en ytre årsak, jf. FSN 3867 og FSN 629. Advokaten gjentok anførselen om at selskapet hadde mistet retten til å påberope seg en avkortning etter §§ 4-9 som følge av brudd på 4-14.

Selskapet opprettholdt sitt standpunkt om at det dreide seg om to forskjellige skadetilfeller uten sammenheng, hvorav skadene på hjulbuene var slitasjeskader som følge av feil lasting slik tidligere forfektet. Selskapet var imidlertid enig i at sementsekken var å betrakte som et "ytre" element i forhold til ATVen. Samtidig presiserte selskapet at avslagsgrunnlaget var at skaden ikke hadde oppstått "plutselig", men gradvis over tid.

Sikrede kommenterte deretter saken og påpekte at det var synbart større slitasje på den ene siden av ATVen. Fra uttalelsen hitsettes:

Ved første kjøretur ble følgende observert:

1. Selv uten last subbet beltene opp i hjulbuene. Sannsynligvis pga nedsidde og deformerte kanter av skroget.
2. Høyre foraksel knakk tvert av.

Senere observasjoner:

3. Flere av skivene for feste av hjul var noe deformert (ble observert i forbindelse med skifte av foraksel).
4. Deformasjon av rammedeler.
5. Ved kjøring sist vinter med belter (antatt vekt ca. 200 kg.) knakk også venstre foraksel. Det er etter eksperters mening grunnet en tidligere skade som har svekket akselen i betydelig grad. Det er tydelig 2 bruddskader i akselen, hvor den ene er et "gammelt" brudd, og den andre et "nytt" brudd. Sannsynligvis er den gamle bruddflaten fra opprinnelig skade, som så resulterer i nytt havari.

Selskapet opprettholdt etter dette sitt tidligere standpunkt om at skadene på hjulbuene ikke hadde inntruffet "plutselig", og vedla bilder av ATVen.

Sekretariatet kom etter en ny vurdering av den foreliggende dokumentasjon frem til at fal. kap. 4 likevel ikke fikk anvendelse i saken. Når det gjaldt den nye skaden, henviste sekretariatet denne til vurdering hos selskapet. I forhold til de først meldte skader som selskapet hadde avslått å erstatte, kommenterte sekretariatet at spørsmålet var om sikrede hadde sannsynliggjort at skadene var dekningsmessige. På bakgrunn av den foreliggende skriftlige dokumentasjon i saken antok sekretariatet at det ikke var sannsynliggjort at den angjeldende skaden hadde oppstått plutselig i vilkårenes forstand. Sekretariatet viste i den forbindelse til FKN-2009-324 og FSN 6863. Videre vurderte sekretariatet saken slik at den reiste spørsmål som ikke egnet seg for videre skriftlig behandling ved FinKN, og avviste saken fra videre behandling.

Sikredes advokat ba deretter om nemndsbehandling av saken.

Nemnda bes ta stilling til om selskapet er ansvarlig for å dekke skadene på karosseriet, herunder om skadene har oppstått ved en tilfeldig, plutselig, ytre påvirkning, samt om fal. §§ 4-9, jf. 4-14, får anvendelse i dette tilfellet.

Tidligere uttalelser:

AKN 1461

FSN 1684 2694 7218 3760 3867 6863 2009-324